

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ II

5^ο μάθημα

Επιμέλεια: Δρ Ασημίνα Κριμπένη

Δ. Τυχαία Σφαιρικά Τρίγωνα / Επίλυση

Επιμέλεια: Δρ Ασημίνα Κριμπένη

Δ. Τυχαία Σφαιρικά Τρίγωνα/Επίλυση

3

Βασικοί Νόμοι για τα τυχαία σφαιρικά τρίγωνα

Έστω ένα σφαιρικό τρίγωνο με πλευρές α, β, γ και γωνίες $\hat{A}, \hat{B}, \hat{\Gamma}$.
Τότε ισχύουν:

$$1) \alpha + \beta + \gamma < 360^\circ \quad \text{θυμηθείτε } \alpha, \beta, \gamma < 180^\circ$$

$$2) 180^\circ < \hat{A} + \hat{B} + \hat{\Gamma} < 540^\circ$$

Δ. Τυχαία Σφαιρικά Τρίγωνα/Επίλυση

4

Βασικοί Νόμοι για τα τυχαία σφαιρικά τρίγωνα

3) Νόμος των Συνημιτόνων:

A) για τις πλευρές:

$$\sigma_{\nu\alpha} = \sigma_{\nu\beta} \cdot \sigma_{\nu\gamma} + \eta_{\mu\beta} \cdot \eta_{\mu\gamma} \cdot \sigma_{\nu\hat{A}}$$

$$\sigma_{\nu\beta} = \sigma_{\nu\alpha} \cdot \sigma_{\nu\gamma} + \eta_{\mu\alpha} \cdot \eta_{\mu\gamma} \cdot \sigma_{\nu\hat{B}}$$

$$\sigma_{\nu\gamma} = \sigma_{\nu\alpha} \cdot \sigma_{\nu\beta} + \eta_{\mu\alpha} \cdot \eta_{\mu\beta} \cdot \sigma_{\nu\hat{\Gamma}}$$

B) για τις γωνίες:

$$\sigma_{\nu\hat{A}} = -\sigma_{\nu\hat{B}} \cdot \sigma_{\nu\hat{\Gamma}} + \eta_{\mu\hat{B}} \cdot \eta_{\mu\hat{\Gamma}} \cdot \sigma_{\nu\alpha}$$

$$\sigma_{\nu\hat{B}} = -\sigma_{\nu\hat{A}} \cdot \sigma_{\nu\hat{\Gamma}} + \eta_{\mu\hat{A}} \cdot \eta_{\mu\hat{\Gamma}} \cdot \sigma_{\nu\beta}$$

$$\sigma_{\nu\hat{\Gamma}} = -\sigma_{\nu\hat{A}} \cdot \sigma_{\nu\hat{B}} + \eta_{\mu\hat{A}} \cdot \eta_{\mu\hat{B}} \cdot \sigma_{\nu\gamma}$$

Δ. Τυχαία Σφαιρικά Τρίγωνα/Επίλυση

5

Βασικοί Νόμοι για τα τυχαία σφαιρικά τρίγωνα

4) Νόμος των Ημιτόνων

$$\frac{\eta\mu\hat{A}}{\eta\mu\alpha} = \frac{\eta\mu\hat{B}}{\eta\mu\beta} = \frac{\eta\mu\hat{\Gamma}}{\eta\mu\gamma}$$

Επίλυση Τυχαίων Σφαιρικών Τριγώνων / Ασκήσεις

Επιμέλεια: Δρ Ασημίνα Κριμπένη

Τύπος Ι. Όταν γνωρίζουμε όλες τις πλευρές.

Παράδειγμα:

Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\alpha = 109^\circ$, $\beta = 57^\circ$ και $\gamma = 65^\circ$.

Λύση:

Τσεκάρουμε αν τα δεδομένα είναι σωστά με τη βοήθεια του πρώτου νόμου: δηλαδή, αν $\alpha + \beta + \gamma < 360^\circ$, πράγματι:

$$109^\circ + 57^\circ + 65^\circ = 231^\circ < 360^\circ,$$

Και επίσης, ότι καμία από τις πλευρές δεν είναι μεγαλύτερη από το άθροισμα των δύο άλλων.

Πράγματι, αφού: $109^\circ < 57^\circ + 65^\circ = 122^\circ$ και τα αντίστοιχα ισχύουν και για τις άλλες πλευρές.

Αυτού του τύπου τις ασκήσεις τις λύνουμε με τον Νόμο των Συνημιτόνων των πλευρών.

Τύπος I. Όταν γνωρίζουμε όλες τις πλευρές.

Παράδειγμα: Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\alpha = 109^\circ$, $\beta = 57^\circ$ και $\gamma = 65^\circ$.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 1^ο:

Υπολογίζουμε την $\hat{A}$, με τη βοήθεια του Νόμου των Συνημιτόνων για την πλευρά α .

$$\sigma\upsilon\upsilon\alpha = \sigma\upsilon\upsilon\beta \cdot \sigma\upsilon\upsilon\gamma + \eta\mu\beta \cdot \eta\mu\gamma \cdot \sigma\upsilon\upsilon\hat{A}$$

$$\eta\mu\beta \cdot \eta\mu\gamma \cdot \sigma\upsilon\upsilon\hat{A} = \sigma\upsilon\upsilon\alpha - \sigma\upsilon\upsilon\beta \cdot \sigma\upsilon\upsilon\gamma$$

$$\sigma\upsilon\upsilon\hat{A} = \frac{\sigma\upsilon\upsilon\alpha - \sigma\upsilon\upsilon\beta \cdot \sigma\upsilon\upsilon\gamma}{\eta\mu\beta \cdot \eta\mu\gamma}$$

$$\sigma\upsilon\upsilon\hat{A} = \frac{\sigma\upsilon\upsilon 109^\circ - \sigma\upsilon\upsilon 57^\circ \cdot \sigma\upsilon\upsilon 65^\circ}{\eta\mu 57^\circ \cdot \eta\mu 65^\circ}$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

9

Τύπος Ι. Όταν γνωρίζουμε όλες τις πλευρές.

Παράδειγμα: Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\alpha = 109^\circ$, $\beta = 57^\circ$ και $\gamma = 65^\circ$.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 1°:

$$\hat{A} = \text{τοξσυν}\left(\frac{-0,326 - 0,230}{0,76}\right)$$

$$\hat{A} = \text{τοξσυν}(-0,732)$$

$$\hat{A} \simeq 137,054^\circ$$

Τύπος Ι. Όταν γνωρίζουμε όλες τις πλευρές.

Παράδειγμα: Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\alpha = 109^\circ$, $\beta = 57^\circ$ και $\gamma = 65^\circ$.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 2^ο:

Υπολογίζουμε την $\hat{B}$ με τον Νόμο των Συνημιτόνων για την πλευρά β .

$$\cos\beta = \cos\alpha \cdot \cos\gamma + \sin\alpha \cdot \sin\gamma \cdot \cos\hat{B}$$

$$\sin\alpha \cdot \sin\gamma \cdot \cos\hat{B} = \cos\beta - \cos\alpha \cdot \cos\gamma$$

$$\cos\hat{B} = \frac{\cos\beta - \cos\alpha \cdot \cos\gamma}{\sin\alpha \cdot \sin\gamma}$$

$$\cos\hat{B} = \frac{\cos 57^\circ - \cos 109^\circ \cdot \cos 65^\circ}{\sin 109^\circ \cdot \sin 65^\circ}$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

11

Τύπος Ι. Όταν γνωρίζουμε όλες τις πλευρές.

Παράδειγμα: Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\alpha = 109^\circ$, $\beta = 57^\circ$ και $\gamma = 65^\circ$.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 2°:

$$\hat{B} = \text{τοξσυν}\left(\frac{0,545 + 0,138}{0,857}\right)$$

$$\hat{B} = \text{τοξσυν}(0,797)$$

$$\hat{B} = 37,155^\circ = 37^\circ 9,3'$$

Τύπος I. Όταν γνωρίζουμε όλες τις πλευρές.

Παράδειγμα: Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\alpha = 109^\circ$, $\beta = 57^\circ$ και $\gamma = 65^\circ$.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 3^ο:

Υπολογίζουμε την $\hat{\Gamma}$ με τον Νόμο των Συνημιτόνων για την πλευρά γ .

$$\sigma\upsilon\nu\gamma = \sigma\upsilon\nu\alpha \cdot \sigma\upsilon\nu\beta + \eta\mu\alpha \cdot \eta\mu\beta \cdot \sigma\upsilon\nu\hat{\Gamma}$$

$$\eta\mu\alpha \cdot \eta\mu\beta \cdot \sigma\upsilon\nu\hat{\Gamma} = \sigma\upsilon\nu\gamma - \sigma\upsilon\nu\alpha \cdot \sigma\upsilon\nu\beta$$

$$\sigma\upsilon\nu\hat{\Gamma} = \frac{\sigma\upsilon\nu\gamma - \sigma\upsilon\nu\alpha \cdot \sigma\upsilon\nu\beta}{\eta\mu\alpha \cdot \eta\mu\beta}$$

$$\sigma\upsilon\nu\hat{\Gamma} = \frac{\sigma\upsilon\nu 65^\circ - \sigma\upsilon\nu 109^\circ \cdot \sigma\upsilon\nu 57^\circ}{\eta\mu 109^\circ \cdot \eta\mu 57^\circ}$$

Τύπος Ι. Όταν γνωρίζουμε όλες τις πλευρές.

Παράδειγμα: Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\alpha = 109^\circ$, $\beta = 57^\circ$ και $\gamma = 65^\circ$.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 3^ο:

$$\hat{\Gamma} = \text{τοξσυν}\left(\frac{0,423 + 0,177}{0,793}\right)$$

$$\hat{\Gamma} = \text{τοξσυν}(0,757)$$

$$\hat{\Gamma} = 40,8^\circ = 40^\circ 48'$$

Τύπος Ι. Όταν γνωρίζουμε όλες τις πλευρές.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 4^ο: (Δοκιμή)

Για να είναι σωστά τα παραπάνω, πρέπει να ισχύει ο Νόμος των Ημιτόνων. Πράγματι:

$$\frac{\eta\mu\hat{A}}{\eta\mu\alpha} = \frac{\eta\mu 137,054^\circ}{\eta\mu 109^\circ} = \frac{0,682}{0,946} = 0,720$$

$$\frac{\eta\mu\hat{B}}{\eta\mu\beta} = \frac{\eta\mu 37,155^\circ}{\eta\mu 57^\circ} = \frac{0,604}{0,839} = 0,720$$

$$\frac{\eta\mu\hat{\Gamma}}{\eta\mu\gamma} = \frac{\eta\mu 40,8^\circ}{\eta\mu 65^\circ} = \frac{0,653}{0,906} = 0,720$$

Άρα, ισχύει:

$$\frac{\eta\mu\hat{A}}{\eta\mu\alpha} = \frac{\eta\mu\hat{B}}{\eta\mu\beta} = \frac{\eta\mu\hat{\Gamma}}{\eta\mu\gamma}$$

Τύπος Ι. Όταν γνωρίζουμε όλες τις πλευρές.

Ασκήσεις Άλυτες.

- 1) Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\alpha = 112^\circ$, $\beta = 61^\circ$ και $\gamma = 68^\circ$.
- 2) Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\alpha = 52^\circ 26'$, $\beta = 78^\circ 30'$ και $\gamma = 34^\circ 10'$.
- 3) Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\alpha = 59^\circ 9,4'$, $\beta = 101^\circ 53,9'$ και $\gamma = 98^\circ 47,7'$.

Τύπος II. Όταν γνωρίζουμε όλες τις γωνίες.

Παράδειγμα:

Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\hat{A} = 110^\circ 54'$, $\hat{B} = 80^\circ 24'$ και $\hat{\Gamma} = 70^\circ 32'$.

Λύση:

Πρώτα μετατρέπουμε τις γωνίες:

$$\hat{A} = 110^\circ 54' = 110,9^\circ$$

$$\hat{B} = 80^\circ 24' = 80,4^\circ$$

$$\hat{\Gamma} = 70^\circ 32' = 70,53^\circ$$

Τύπος II. Όταν γνωρίζουμε όλες τις γωνίες.

Παράδειγμα:

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 1°:

Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\hat{A} = 110^\circ 54'$, $\hat{B} = 80^\circ 24'$ και $\hat{\Gamma} = 70^\circ 32'$.

Υπολογίζουμε την α με τη βοήθεια του Νόμου των Συνημιτόνων για την γωνία $\hat{A}$.

$$\sigma\nu\nu\hat{A} = -\sigma\nu\nu\hat{B} \cdot \sigma\nu\nu\hat{\Gamma} + \eta\mu\hat{B} \cdot \eta\mu\hat{\Gamma} \cdot \sigma\nu\nu\alpha$$

$$\eta\mu\hat{B} \cdot \eta\mu\hat{\Gamma} \cdot \sigma\nu\nu\alpha = \sigma\nu\nu\hat{A} + \sigma\nu\nu\hat{B} \cdot \sigma\nu\nu\hat{\Gamma}$$

$$\sigma\nu\nu\alpha = \frac{\sigma\nu\nu\hat{A} + \sigma\nu\nu\hat{B} \cdot \sigma\nu\nu\hat{\Gamma}}{\eta\mu\hat{B} \cdot \eta\mu\hat{\Gamma}}$$

Τύπος II. Όταν γνωρίζουμε όλες τις γωνίες.

Παράδειγμα:

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 1°:

Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\hat{A} = 110^\circ 54'$, $\hat{B} = 80^\circ 24'$ και $\hat{\Gamma} = 70^\circ 32'$.

$$\sigma\upsilon\nu\alpha = \frac{\sigma\upsilon\nu 110,9^\circ + \sigma\upsilon\nu 80,4^\circ \cdot \sigma\upsilon\nu 70,53^\circ}{\eta\mu 80,4^\circ \cdot \eta\mu 70,53^\circ}$$

$$\alpha = \tau\omicron\xi\sigma\upsilon\nu\left(\frac{-0,357 + 0,056}{0,93}\right)$$

$$\alpha = \tau\omicron\xi\sigma\upsilon\nu(-0,324)$$

$$\alpha = 108,905^\circ = 108^\circ 54,3'$$

Τύπος II. Όταν γνωρίζουμε όλες τις γωνίες.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 2^ο:

Υπολογίζουμε την β με τη βοήθεια του Νόμου των Συνημιτόνων για την γωνία $\hat{B}$.

$$\sigma\upsilon\nu\hat{B} = -\sigma\upsilon\nu\hat{A} \cdot \sigma\upsilon\nu\hat{\Gamma} + \eta\mu\hat{A} \cdot \eta\mu\hat{\Gamma} \cdot \sigma\upsilon\nu\beta$$

$$\eta\mu\hat{A} \cdot \eta\mu\hat{\Gamma} \cdot \sigma\upsilon\nu\beta = \sigma\upsilon\nu\hat{B} + \sigma\upsilon\nu\hat{A} \cdot \sigma\upsilon\nu\hat{\Gamma}$$

$$\sigma\upsilon\nu\beta = \frac{\sigma\upsilon\nu\hat{B} + \sigma\upsilon\nu\hat{A} \cdot \sigma\upsilon\nu\hat{\Gamma}}{\eta\mu\hat{A} \cdot \eta\mu\hat{\Gamma}}$$

Τύπος II. Όταν γνωρίζουμε όλες τις γωνίες.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 2°:

$$\sigma\upsilon\nu\beta = \frac{\sigma\upsilon\nu 80,4^\circ + \sigma\upsilon\nu 110,9^\circ \cdot \sigma\upsilon\nu 70,53^\circ}{\eta\mu 110,9^\circ \cdot \eta\mu 70,53^\circ}$$

$$\beta = \tau\omicron\xi\sigma\upsilon\nu\left(\frac{0,167 - 0,119}{0,88}\right)$$

$$\beta = \tau\omicron\xi\sigma\upsilon\nu(0,05454)$$

$$\beta = 88,873^\circ = 88^\circ 52,38'$$

Τύπος II. Όταν γνωρίζουμε όλες τις γωνίες.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 3^ο:

Υπολογίζουμε την γ με τη βοήθεια του Νόμου των Συνημιτόνων για την γωνία $\hat{\Gamma}$.

$$\sigma\upsilon\nu\hat{\Gamma} = -\sigma\upsilon\nu\hat{A} \cdot \sigma\upsilon\nu\hat{B} + \eta\mu\hat{A} \cdot \eta\mu\hat{B} \cdot \sigma\upsilon\nu\gamma$$

$$\eta\mu\hat{A} \cdot \eta\mu\hat{B} \cdot \sigma\upsilon\nu\gamma = \sigma\upsilon\nu\hat{\Gamma} + \sigma\upsilon\nu\hat{A} \cdot \sigma\upsilon\nu\hat{B}$$

$$\sigma\upsilon\nu\gamma = \frac{\sigma\upsilon\nu\hat{\Gamma} + \sigma\upsilon\nu\hat{A} \cdot \sigma\upsilon\nu\hat{B}}{\eta\mu\hat{A} \cdot \eta\mu\hat{B}}$$

Τύπος II. Όταν γνωρίζουμε όλες τις γωνίες.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 3°:

$$\sigma\upsilon\nu\gamma = \frac{\sigma\upsilon\nu 70,53^\circ + \sigma\upsilon\nu 110,9^\circ \cdot \sigma\upsilon\nu 80,4^\circ}{\eta\mu 110,9^\circ \cdot \eta\mu 80,4^\circ}$$

$$\gamma = \tau\omicron\xi\sigma\upsilon\nu\left(\frac{0,333 - 0,059}{0,921}\right)$$

$$\gamma = \tau\omicron\xi\sigma\upsilon\nu(0,298)$$

$$\gamma = 72,692^\circ = 72^\circ 41,52'$$

Τύπος II. Όταν γνωρίζουμε όλες τις γωνίες.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 4^ο: (Δοκιμή)

Για να είναι σωστά τα παραπάνω, πρέπει να ισχύει ο Νόμος των Ημιτόνων. Πράγματι:

$$\frac{\eta\mu\hat{A}}{\eta\mu\alpha} = \frac{\eta\mu 110,9^\circ}{\eta\mu 108,905^\circ} = \frac{0,934}{0,946} = 0,987$$

$$\frac{\eta\mu\hat{B}}{\eta\mu\beta} = \frac{\eta\mu 80,4^\circ}{\eta\mu 88,873^\circ} = \frac{0,986}{0,999} = 0,987$$

$$\frac{\eta\mu\hat{\Gamma}}{\eta\mu\gamma} = \frac{\eta\mu 70,53^\circ}{\eta\mu 72,692^\circ} = \frac{0,943}{0,955} = 0,987$$

Άρα, ισχύει:

$$\frac{\eta\mu\hat{A}}{\eta\mu\alpha} = \frac{\eta\mu\hat{B}}{\eta\mu\beta} = \frac{\eta\mu\hat{\Gamma}}{\eta\mu\gamma}$$

Τύπος II. Όταν γνωρίζουμε όλες τις γωνίες.

Ασκήσεις Άλυτες:

- 1) Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\hat{A} = 60^\circ$, $\hat{B} = 45^\circ$ και $\hat{\Gamma} = 160^\circ$.
- 2) Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\hat{A} = 120^\circ$, $\hat{B} = 30^\circ$ και $\hat{\Gamma} = 160^\circ$.
- 3) Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\hat{A} = 120^\circ$, $\hat{B} = 20^\circ$ και $\hat{\Gamma} = 110^\circ$.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

25

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Παράδειγμα:

Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\hat{A} = 40^\circ$, $\beta = 38^\circ$ και $\gamma = 100^\circ$.

Λύση:

1^{ος} Τρόπος:

Με συνδιασμό των Νόμων.

Δηλαδή, χρησιμοποιούμε τον Νόμο των Συνημιτόνων για την πλευρά που μας λείπει και, μετά, τον Νόμο των Ημιτόνων για να υπολογίσουμε τις γωνίες.

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Λύση(1^{ος} Τρόπος):

Βήμα 1^ο:

Υπολογίζουμε την πλευρά α.

$$\sigma\upsilon\upsilon\alpha = \sigma\upsilon\upsilon\beta \cdot \sigma\upsilon\upsilon\gamma + \eta\mu\beta \cdot \eta\mu\gamma \cdot \sigma\upsilon\upsilon\hat{A}$$

$$\sigma\upsilon\upsilon\alpha = \sigma\upsilon\upsilon 38^\circ \cdot \sigma\upsilon\upsilon 100^\circ + \eta\mu 38^\circ \cdot \eta\mu 100^\circ \cdot \sigma\upsilon\upsilon 40^\circ$$

$$\sigma\upsilon\upsilon\alpha = 0,328$$

$$\alpha = \tau\omicron\xi\sigma\upsilon\upsilon(0,328)$$

$$\alpha = 70,853^\circ = 70^\circ 51,18'$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

27

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Λύση(1^{ος} Τρόπος):

Βήμα 2^ο:

Υπολογίζουμε τη γωνία $\hat{B}$.

$$\frac{\eta_{\mu\hat{A}}}{\eta_{\mu\alpha}} = \frac{\eta_{\mu\hat{B}}}{\eta_{\mu\beta}}$$

$$\eta_{\mu\hat{B}} = \eta_{\mu\beta} \cdot \frac{\eta_{\mu\hat{A}}}{\eta_{\mu\alpha}}$$

$$\eta_{\mu\hat{B}} = \eta_{\mu 38^\circ} \cdot \frac{\eta_{\mu 40^\circ}}{\eta_{\mu 70,853^\circ}}$$

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Λύση(1^{ος} Τρόπος):

Βήμα 2^ο:

$$\eta\mu\hat{B} = 0,419$$

$$\hat{B} = \text{τοξη}\mu(0,419)$$

$$\hat{B} = \begin{cases} 24,77^\circ, & \text{δεκτή} \\ 155,23^\circ, & \text{ή} \\ & \text{απορρίπτεται} \end{cases}$$

Η $\hat{B} = 24,77^\circ$ είναι δεκτή διότι απέναντι από τη μικρότερη γωνία βρίσκεται η μικρότερη πλευρά ($\beta = 38^\circ < \alpha = 70,853^\circ < \gamma = 100^\circ$).

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Λύση(1^{ος} Τρόπος):

Βήμα 2^ο:

Αν έχουμε αμφιβολία εφαρμόζουμε το Νόμο των Συνημιτόνων.

$$\sigma\upsilon\nu\beta = \sigma\upsilon\nu\alpha \cdot \sigma\upsilon\nu\gamma + \eta\mu\alpha \cdot \eta\mu\gamma \cdot \sigma\upsilon\nu\hat{B}$$

$$\eta\mu\alpha \cdot \eta\mu\gamma \cdot \sigma\upsilon\nu\hat{B} = \sigma\upsilon\nu\beta - \sigma\upsilon\nu\alpha \cdot \sigma\upsilon\nu\gamma$$

$$\sigma\upsilon\nu\hat{B} = \frac{\sigma\upsilon\nu\beta - \sigma\upsilon\nu\alpha \cdot \sigma\upsilon\nu\gamma}{\eta\mu\alpha \cdot \eta\mu\gamma}$$

$$\sigma\upsilon\nu\hat{B} = \frac{\sigma\upsilon\nu 38^\circ - \sigma\upsilon\nu 70,853^\circ \cdot \sigma\upsilon\nu 100^\circ}{\eta\mu 70,853^\circ \cdot \eta\mu 100^\circ}$$

$$\hat{B} = \tau\omicron\xi\sigma\upsilon\nu(0,908)$$

$$\hat{B} = 24,77^\circ$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

30

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Λύση(1^{ος} Τρόπος):

Βήμα 3^ο:

Υπολογίζουμε τη γωνία $\hat{\Gamma}$.

$$\frac{\eta\mu\hat{A}}{\eta\mu\alpha} = \frac{\eta\mu\hat{\Gamma}}{\eta\mu\gamma}$$

$$\eta\mu\hat{\Gamma} = \eta\mu\gamma \cdot \frac{\eta\mu\hat{A}}{\eta\mu\alpha}$$

$$\eta\mu\hat{\Gamma} = \eta\mu 100^\circ \cdot \frac{\eta\mu 40^\circ}{\eta\mu 70,853^\circ}$$

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Λύση(1^{ος} Τρόπος):

Βήμα 3^ο:

$$\eta\mu\hat{\Gamma} = 0,67$$

$$\hat{\Gamma} = \text{τοξημ}(0,67)$$

$$\hat{\Gamma} = \begin{cases} 42,067^\circ, & \text{απορρίπτεται} \\ & \text{ή} \\ 137,933^\circ, & \text{δεκτή} \end{cases}$$

Η $\hat{\Gamma} = 137,933^\circ \simeq 138^\circ$ είναι δεκτή διότι απέναντι από τη μεγαλύτερη γωνία βρίσκεται η μεγαλύτερη πλευρά ($\beta = 38^\circ < \alpha = 70,853^\circ < \gamma = 100^\circ$).

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Λύση(1^{ος} Τρόπος):

Βήμα 4^ο: (Δοκιμή)

Για να είναι σωστά τα παραπάνω, πρέπει να ισχύει ο Νόμος των Ημιτόνων. Πράγματι:

$$\frac{\eta\mu\hat{A}}{\eta\mu\alpha} = \frac{\eta\mu 40^\circ}{\eta\mu 70,853^\circ} = 0,68$$

$$\frac{\eta\mu\hat{B}}{\eta\mu\beta} = \frac{\eta\mu 24,77^\circ}{\eta\mu 38^\circ} = 0,68$$

$$\frac{\eta\mu\hat{\Gamma}}{\eta\mu\gamma} = \frac{\eta\mu 138^\circ}{\eta\mu 100^\circ} = 0,68$$

Άρα, ισχύει:

$$\frac{\eta\mu\hat{A}}{\eta\mu\alpha} = \frac{\eta\mu\hat{B}}{\eta\mu\beta} = \frac{\eta\mu\hat{\Gamma}}{\eta\mu\gamma}$$

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Παράδειγμα:

Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\hat{A} = 40^\circ$, $\beta = 38^\circ$ και $\gamma = 100^\circ$.

Λύση:

2^{ος} Τρόπος:

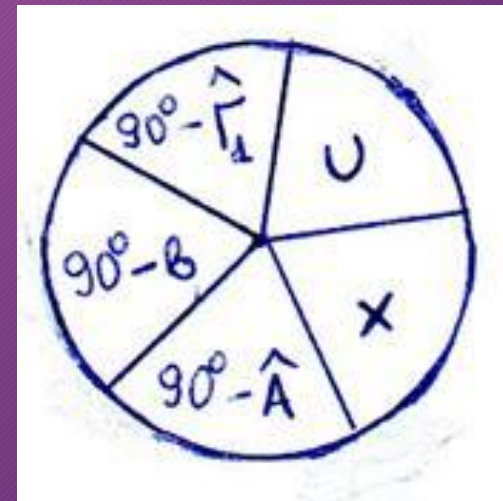
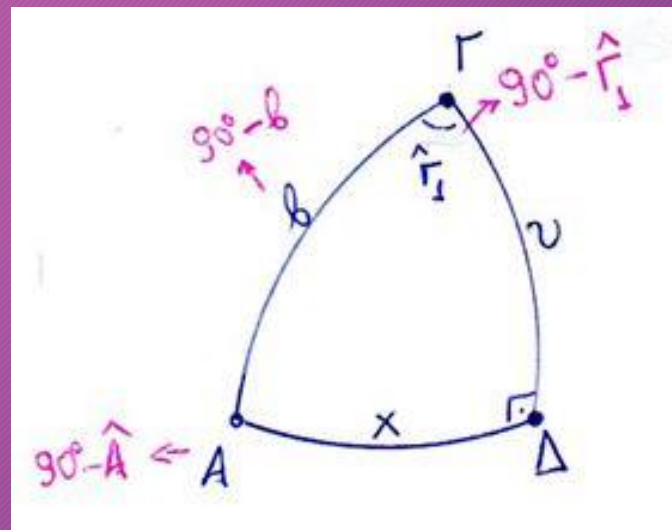
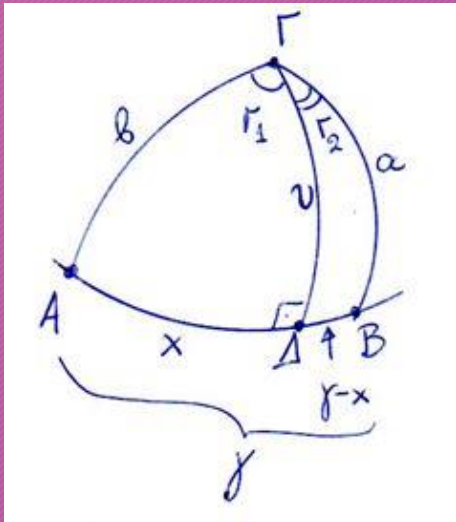
Δημιουργούμε ορθογώνια σφαιρικά τρίγωνα εντός ή εκτός του αρχικού τριγώνου.

Δηλαδή, αν το τρίγωνό μας είναι $AB\Gamma$ με πάνω κορυφή το Γ , φέρνουμε από το Γ τόξο $\widehat{\Gamma\Delta}$ μεγίστου κύκλου κάθετο στην πλευρά AB . Οπότε τότε έχουμε δύο περιπτώσεις.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.
Λύση (2^{ος} Τρόπος):

A) το Δ είναι εσωτερικό σημείο του τριγώνου ΑΒΓ και έτσι για παράδειγμα έχουμε:

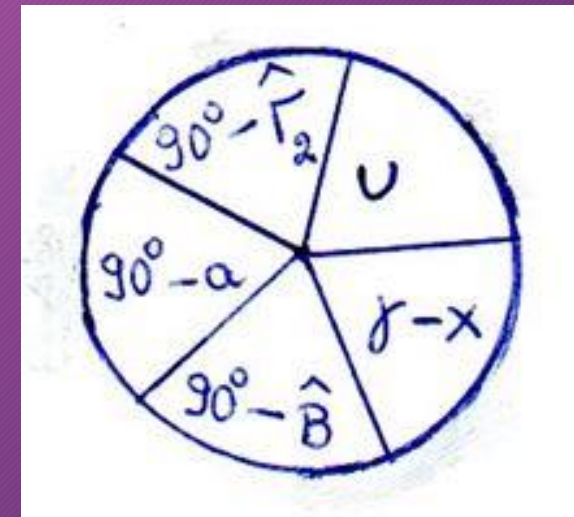
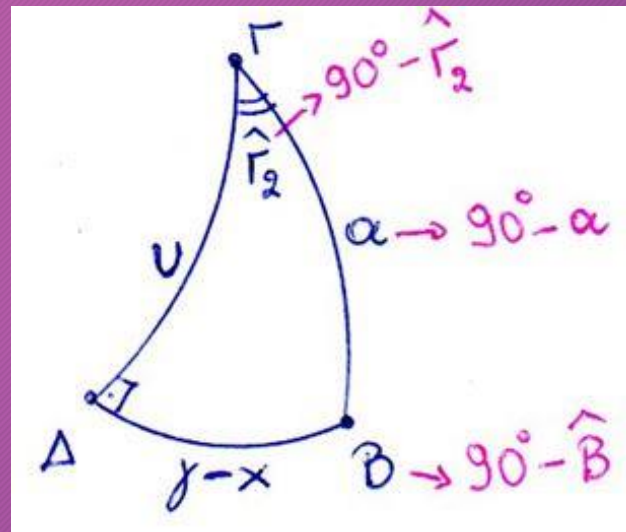
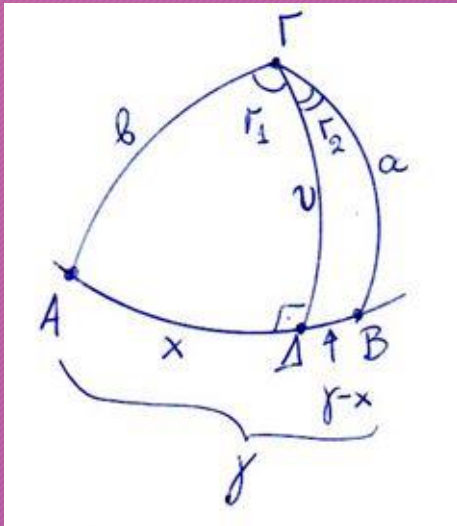

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.
Λύση (2^{ος} Τρόπος):

A) το Δ είναι εσωτερικό σημείο του τριγώνου ΑΒΓ και έτσι για παράδειγμα έχουμε:

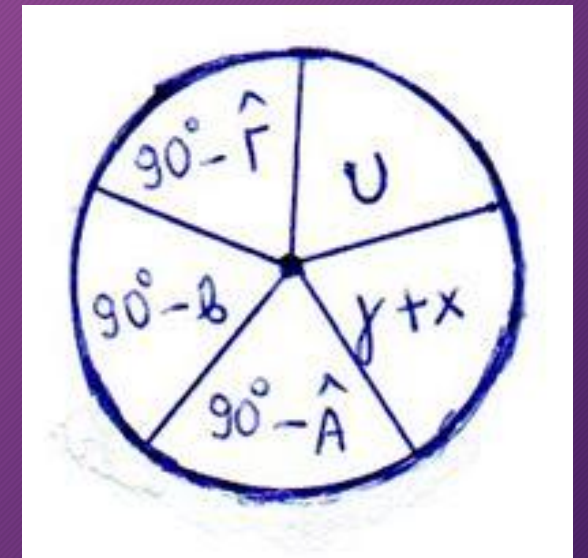
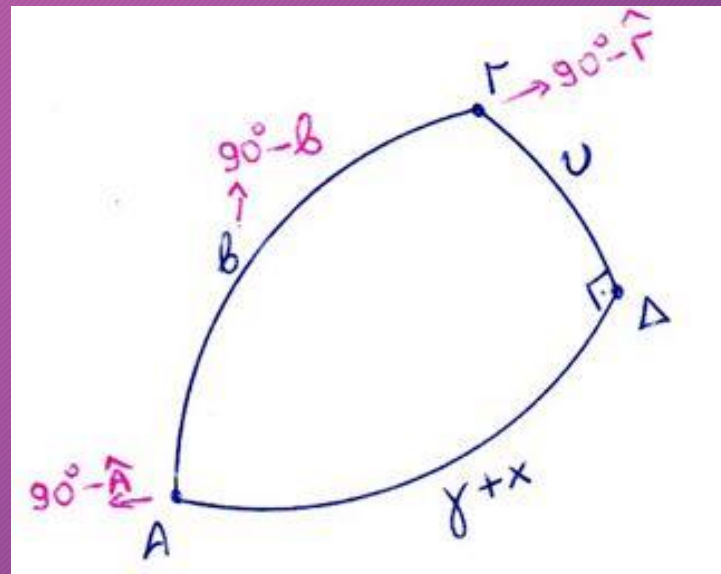
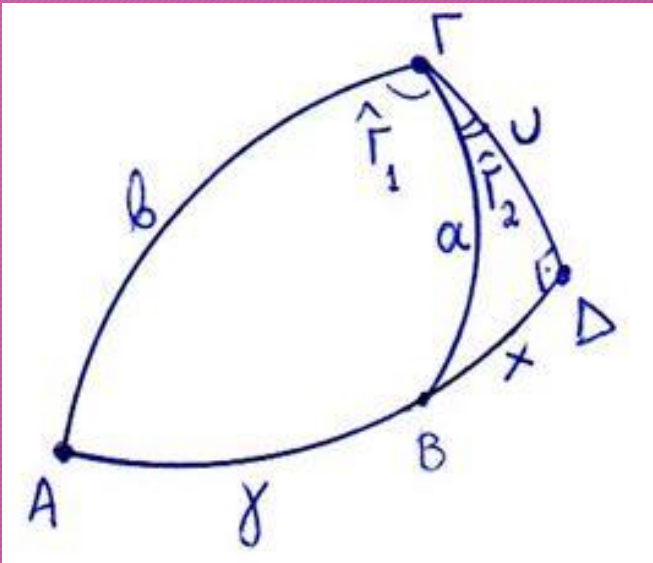

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

36

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.
Λύση (2^{ος} Τρόπος):

B) Το Δ είναι εξωτερικό σημείο του ΑΒΓ, έτσι για παράδειγμα έχουμε:

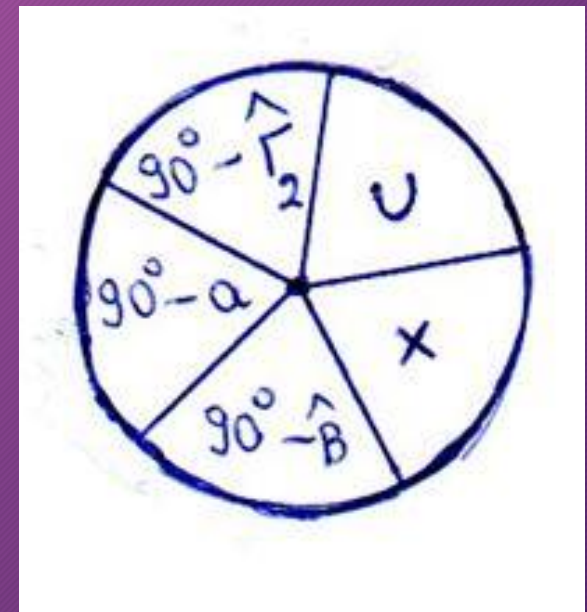
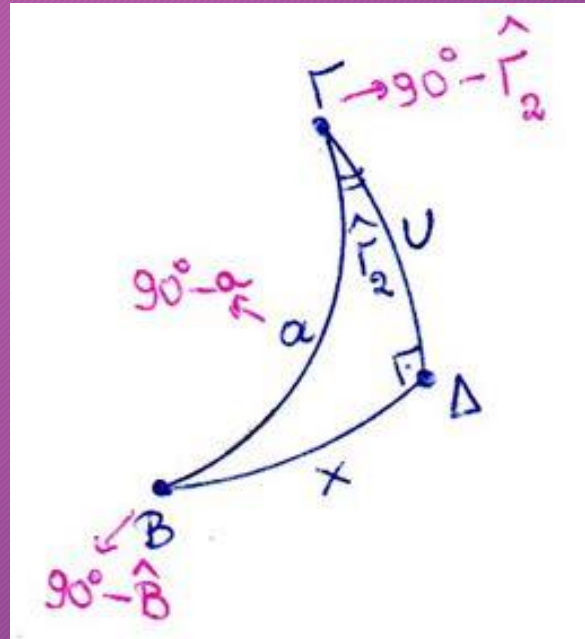
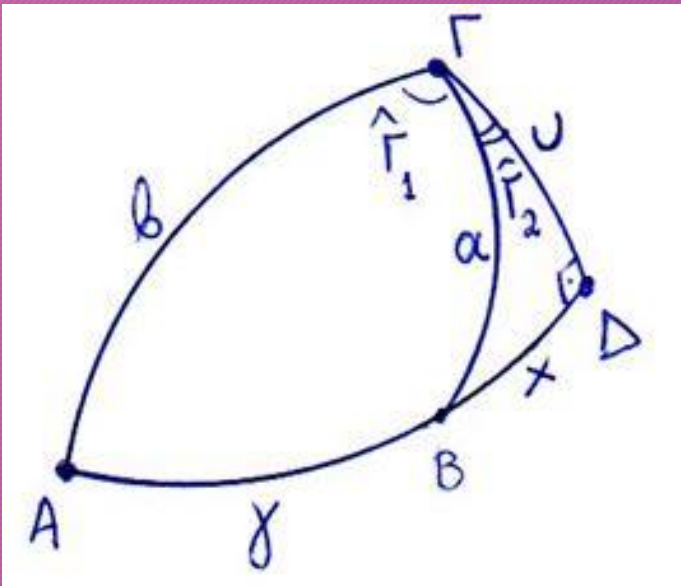

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

37

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.
Λύση (2^{ος} Τρόπος):

B) Το Δ είναι εξωτερικό σημείο του ΑΒΓ, έτσι για παράδειγμα έχουμε:

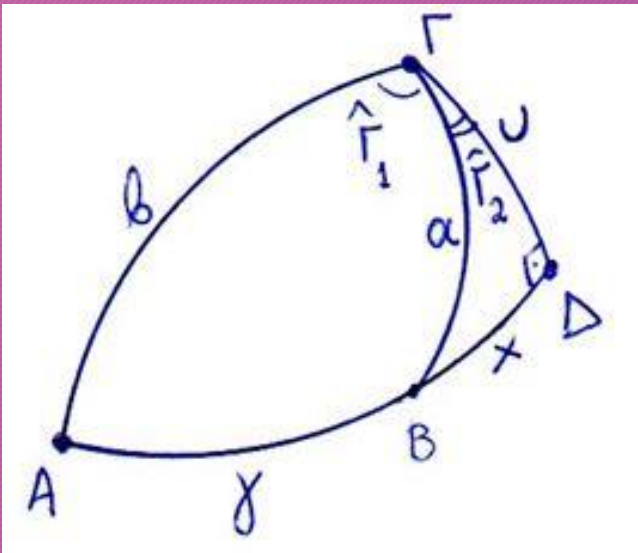

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

38

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.
Λύση (2^{ος} Τρόπος):

B) Το Δ είναι εξωτερικό σημείο του ABΓ, έτσι για παράδειγμα έχουμε:

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Η γωνία του αρχικού τριγώνου ABΓ είναι η $\hat{\Gamma}_1$, ενώ η $\hat{\Gamma} = \hat{\Gamma}_1 + \hat{\Gamma}_2$ είναι γωνία στο καινούριο ορθογώνιο σφαιρικό τρίγωνο AΓΔ.

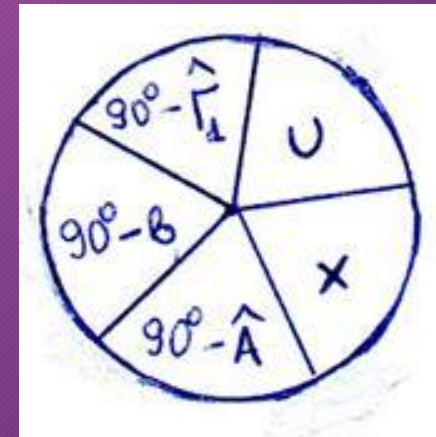
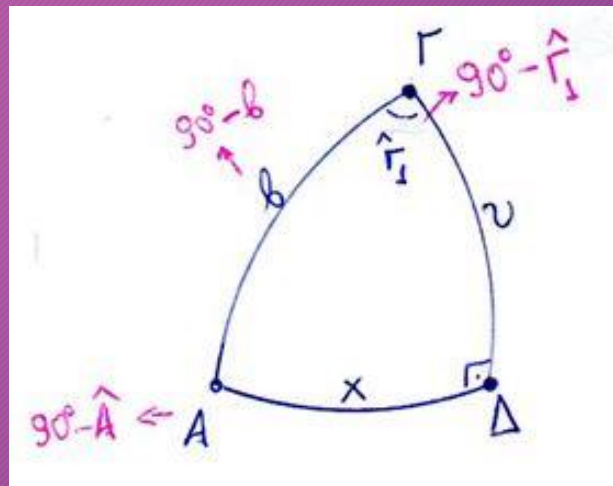
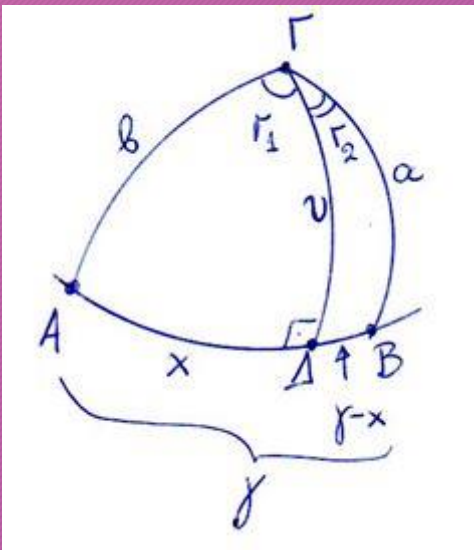

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Λύση (2^{ος} Τρόπος):

Επιστρέφοντας στο παραδειγμά μας, έχουμε:

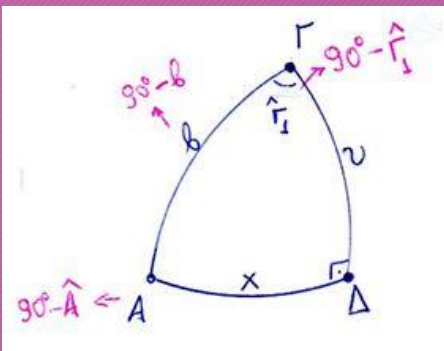
ΑΣΚΗΣΕΙΣ

40

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Λύση (2^{ος} Τρόπος):

Επιστρέφοντας στο παραδειγμά μας, έχουμε:

Βήμα 1^ο:

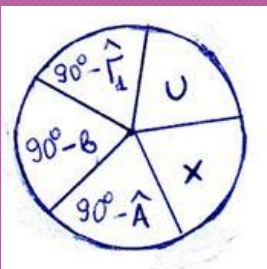
Υπολογίζουμε το υ:

$$\eta\mu\upsilon = \sigma\upsilon\nu(90^\circ - \beta) \cdot \sigma\upsilon\nu(90^\circ - \hat{A})$$

$$\eta\mu\upsilon = \eta\mu\beta \cdot \eta\mu\hat{A}$$

$$\eta\mu\upsilon = \eta\mu 38^\circ \cdot \eta\mu 40^\circ$$

$$\upsilon = \tau\omicron\xi\eta\mu(0,396)$$

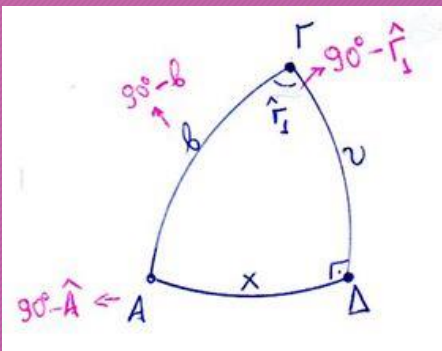
ΑΣΚΗΣΕΙΣ

41

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Λύση (2^{ος} Τρόπος):

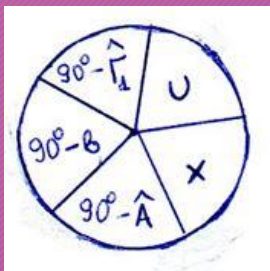
Επιστρέφοντας στο παραδειγμά μας, έχουμε:

Βήμα 1^ο:

$$v = \begin{cases} 23,312^\circ, & \text{δεκτή} \\ & \text{ή} \\ 156,688^\circ, & \text{απορρίπτεται} \end{cases}$$

Το $v = 156,688^\circ$ απορρίπτεται, διότι σε ορθογώνιο σφαιρικό τρίγωνο απέναντι από οξεία γωνία βρίσκεται οξεία πλευρά και μάλιστα μικρότερη ή ίση της γωνίας. Εδώ το v είναι απέναντι από την $\hat{A} = 40^\circ$.

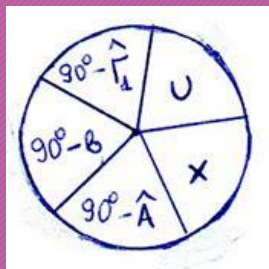
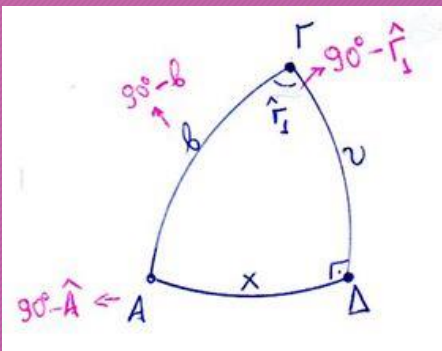
ΑΣΚΗΣΕΙΣ

42

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Λύση (2^{ος} Τρόπος):

Βήμα 2^ο:

Υπολογίζουμε το x

$$\eta\mu(90^\circ - \hat{A}) = \varepsilon\varphi x \cdot \varepsilon\varphi(90^\circ - \beta)$$

$$\sigma\upsilon\nu\hat{A} = \varepsilon\varphi x \cdot \sigma\varphi\beta$$

$$\sigma\upsilon\nu\hat{A} = \varepsilon\varphi x \cdot \frac{1}{\varepsilon\varphi\beta}$$

$$\varepsilon\varphi x = \varepsilon\varphi\beta \cdot \sigma\upsilon\nu\hat{A}$$

$$\varepsilon\varphi x = \varepsilon\varphi 38^\circ \cdot \sigma\upsilon\nu 40^\circ$$

$$x = \tau\omicron\xi\varepsilon\varphi(0,598)$$

$$x = 30,879^\circ \simeq 30,9^\circ$$

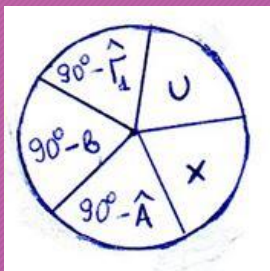
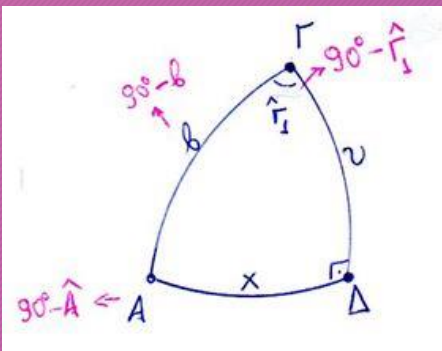
ΑΣΚΗΣΕΙΣ

43

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Λύση (2^{ος} Τρόπος):

Βήμα 3^ο:

Επιμέλεια: Δρ Ασημίνα Κριμπένη

Υπολογίζω το $\hat{\Gamma}_1$

$$\eta\mu(90^\circ - \beta) = \varepsilon\varphi(90^\circ - \hat{\Gamma}_1) \cdot \varepsilon\varphi(90^\circ - \hat{A})$$

$$\sigma\upsilon\nu\beta = \sigma\varphi\hat{\Gamma}_1 \cdot \sigma\varphi\hat{A}$$

$$\sigma\upsilon\nu\beta = \frac{1}{\varepsilon\varphi\hat{\Gamma}_1 \cdot \varepsilon\varphi\hat{A}}$$

$$\varepsilon\varphi\hat{\Gamma}_1 = \frac{1}{\sigma\upsilon\nu\beta \cdot \varepsilon\varphi\hat{A}}$$

$$\varepsilon\varphi\hat{\Gamma}_1 = \frac{1}{\sigma\upsilon\nu 38^\circ \cdot \varepsilon\varphi 40^\circ}$$

$$\hat{\Gamma}_1 = \tau\omicron\xi\varepsilon\varphi(1,512)$$

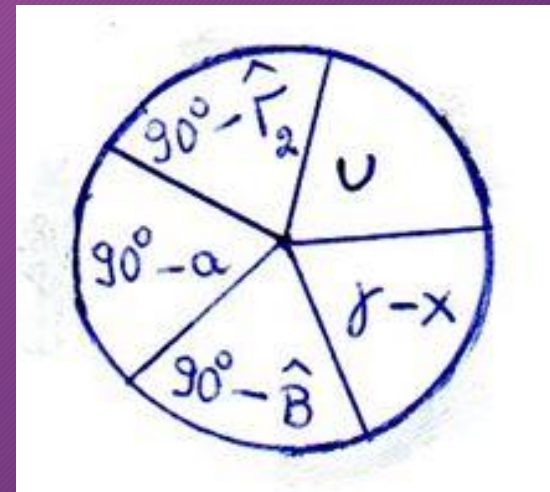
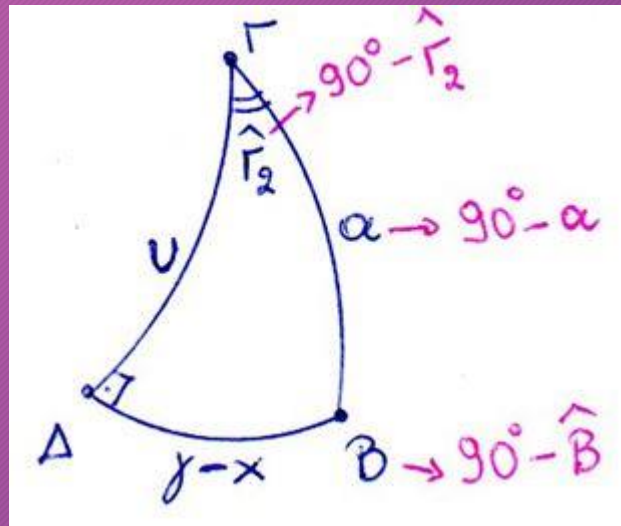
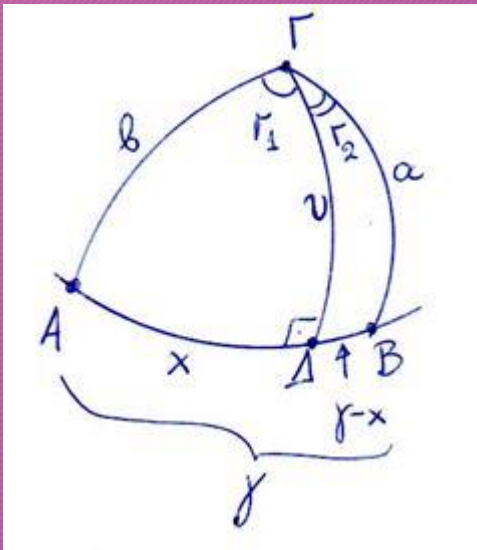
$$\hat{\Gamma}_1 = 56,52^\circ$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.
Λύση (2^{ος} Τρόπος):

Στο ορθογώνιο σφαιρικό τρίγωνο ΒΓΔ έχουμε γνωστά τα $v = 23,312^\circ$,
και $\gamma - x = 100^\circ - 30,9^\circ = 69,1^\circ$.

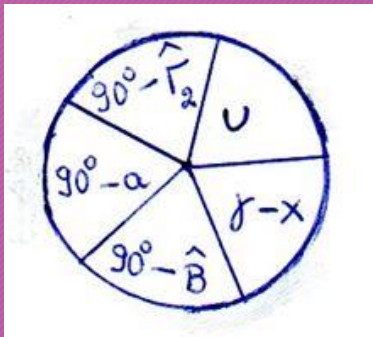
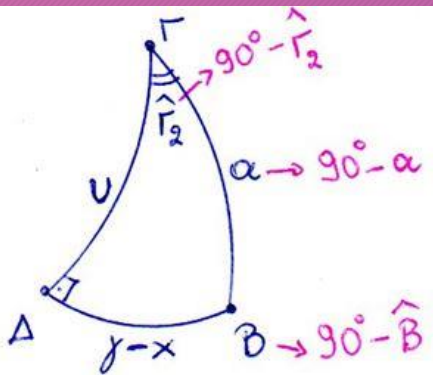

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

45

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.
Λύση (2^{ος} Τρόπος):

Βήμα 4^ο:

Υπολογίζουμε το α.

$$\eta\mu(90^\circ - \alpha) = \sigma\upsilon\nu\upsilon \cdot \sigma\upsilon\nu(\gamma - x)$$

$$\sigma\upsilon\nu\alpha = \sigma\upsilon\nu 23,312^\circ \cdot \sigma\upsilon\nu 69,1^\circ$$

$$\alpha = \tau\omicron\xi\sigma\upsilon\nu(0,328)$$

$$\alpha = 70,853^\circ$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

46

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Λύση (2^{ος} Τρόπος):

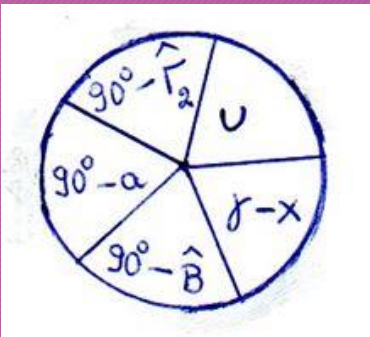
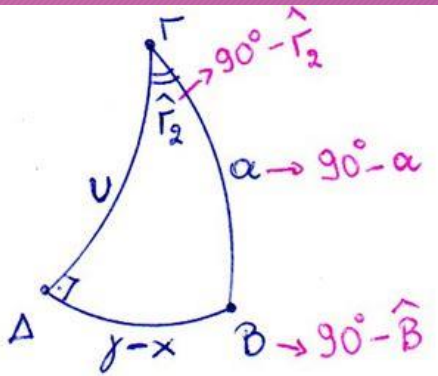
Βήμα 5^ο:

Υπολογίζουμε τη $\hat{\Gamma}_2$.

$$\eta\mu\nu = \varepsilon\varphi(90^\circ - \hat{\Gamma}_2) \cdot \varepsilon\varphi(\gamma - x)$$

$$\eta\mu\nu = \sigma\varphi\hat{\Gamma}_2 \cdot \varepsilon\varphi(\gamma - x)$$

$$\eta\mu\nu = \frac{1}{\varepsilon\varphi\hat{\Gamma}_2} \cdot \varepsilon\varphi(\gamma - x)$$

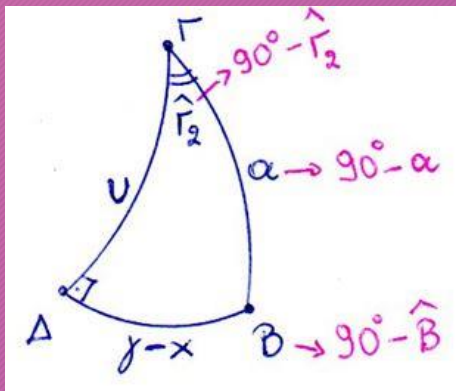

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

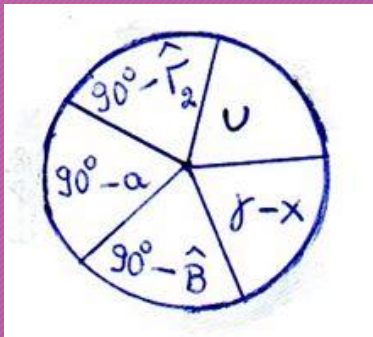
47

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Λύση (2^{ος} Τρόπος):

Βήμα 5^ο:

$$\varepsilon\varphi\hat{\Gamma}_2 = \frac{1}{\eta\mu\upsilon} \cdot \varepsilon\varphi(\gamma - \chi)$$

$$\varepsilon\varphi\hat{\Gamma}_2 = \frac{1}{\eta\mu 23,312^\circ} \cdot \varepsilon\varphi(69,1^\circ)$$

$$\hat{\Gamma}_2 = \tau\omicron\xi\varepsilon\varphi(6,617)$$

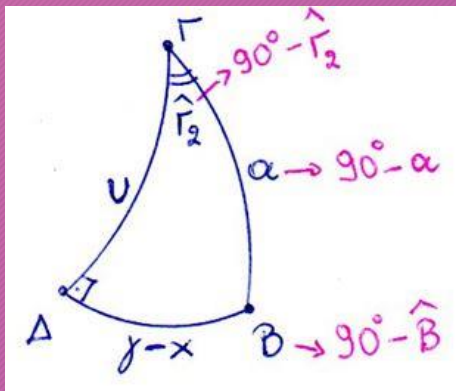
$$\hat{\Gamma}_2 = 81,41^\circ$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

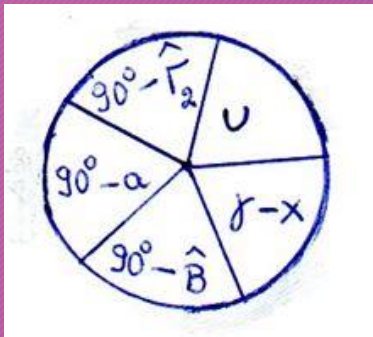
48

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Λύση (2^{ος} Τρόπος):

Βήμα 6^ο:

Υπολογίζουμε τη $\hat{B}$.

$$\eta\mu(\gamma - x) = \varepsilon\varphi(90^\circ - \hat{B}) \cdot \varepsilon\varphi u$$

$$\eta\mu(\gamma - x) = \sigma\varphi\hat{B} \cdot \varepsilon\varphi u$$

$$\eta\mu(\gamma - x) = \frac{1}{\varepsilon\varphi\hat{B}} \cdot \varepsilon\varphi u$$

$$\varepsilon\varphi\hat{B} = \frac{1}{\eta\mu(\gamma - x)} \cdot \varepsilon\varphi u$$

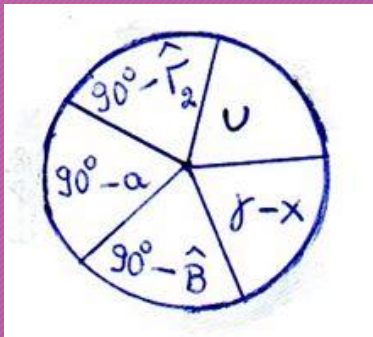
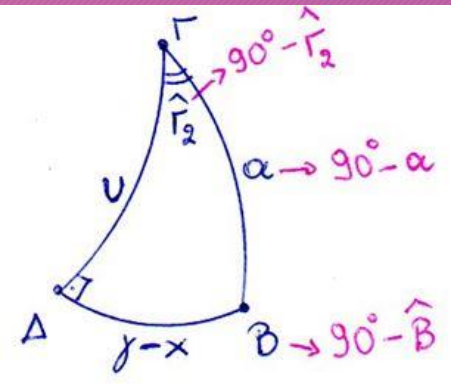
ΑΣΚΗΣΕΙΣ

49

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Λύση (2^{ος} Τρόπος):

Βήμα 6^ο:

Επιμέλεια: Δρ Ασημίνα Κριμπένη

$$\varepsilon\varphi\hat{B} = \frac{\varepsilon\varphi 23,312^\circ}{\eta\mu 69,1^\circ}$$

$$\hat{B} = \tau\omicron\xi\varepsilon\varphi(0,461)$$

$$\hat{B} = 24,75^\circ$$

Συνεπώς:

$$\hat{B} = 24,75^\circ$$

$$\alpha = 70,853^\circ$$

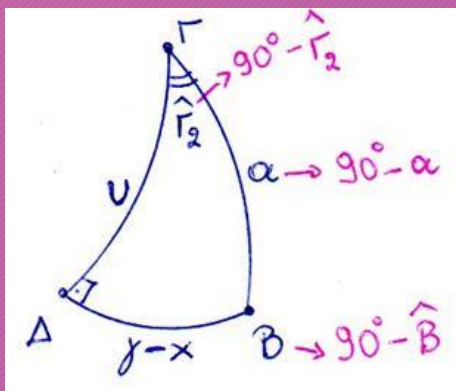
$$\hat{\Gamma} = \hat{\Gamma}_1 + \hat{\Gamma}_2 = 56,52^\circ + 81,41^\circ = 137,93^\circ$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

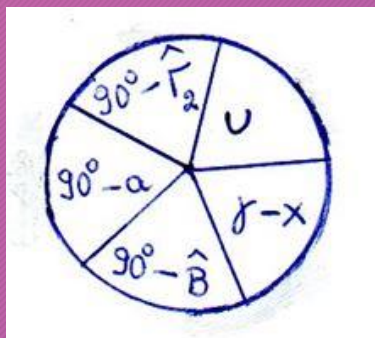
50

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Λύση (2^{ος} Τρόπος):

Βήμα 7^ο: (Δοκιμή)

Επιμέλεια: Δρ Ασημίνα Κριμπένη

$$\frac{\eta\mu\hat{A}}{\eta\mu\alpha} = \frac{\eta\mu 40^\circ}{\eta\mu 70,853^\circ} = 0,68$$

$$\frac{\eta\mu\hat{B}}{\eta\mu\beta} = \frac{\eta\mu 24,75^\circ}{\eta\mu 38^\circ} = 0,68$$

$$\frac{\eta\mu\hat{\Gamma}}{\eta\mu\gamma} = \frac{\eta\mu 137,93^\circ}{\eta\mu 100^\circ} = 0,68$$

Άρα, ισχύει:

$$\frac{\eta\mu\hat{A}}{\eta\mu\alpha} = \frac{\eta\mu\hat{B}}{\eta\mu\beta} = \frac{\eta\mu\hat{\Gamma}}{\eta\mu\gamma}$$

Τύπος III. Όταν γνωρίζουμε δύο πλευρές και την περιεχόμενη γωνία.

Ασκήσεις Άλυτες:

1) Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\beta = 47^\circ 30'$,

$\alpha = 105^\circ 10'$ και $\hat{\Gamma} = 51^\circ 20'$.

2) Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\alpha = 71^\circ 10'$, $\gamma = 35^\circ 20'$

και $\hat{B} = 60^\circ 30'$.

Τύπος IV. Όταν γνωρίζουμε μία πλευρά και τις προσκείμενες γωνίες.

Παράδειγμα:

Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\hat{B} = 108^\circ 20'$, $\hat{\Gamma} = 104^\circ 28'$
και $\alpha = 72^\circ 42'$.

Λύση:

Υπολογίζουμε: $\hat{B} = 108^\circ 20' = 108,333^\circ$,

$\hat{\Gamma} = 104^\circ 28' = 104,467^\circ$,

και $\alpha = 72^\circ 42' = 72,7^\circ$.

Εφαρμόζουμε τον Νόμο των Συνημιτόνων για τις γωνίες, για να υπολογίσουμε τα ζητούμενα.

Τύπος IV. Όταν γνωρίζουμε μία πλευρά και τις προσκείμενες γωνίες.

Παράδειγμα:

Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\hat{B} = 108^\circ 20'$, $\hat{\Gamma} = 104^\circ 28'$
και $\alpha = 72^\circ 42'$.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 1^ο:

Υπολογίζουμε την γωνία $\hat{A}$.

$$\sigma\nu\nu\hat{A} = -\sigma\nu\nu\hat{B} \cdot \sigma\nu\nu\hat{\Gamma} + \eta\mu\hat{B} \cdot \eta\mu\hat{\Gamma} \cdot \sigma\nu\nu\alpha$$

$$\sigma\nu\nu\hat{A} = -\sigma\nu\nu108,333^\circ \cdot \sigma\nu\nu104,467^\circ$$

$$+\eta\mu108,333^\circ \cdot \eta\mu104,467^\circ \cdot \sigma\nu\nu72,7^\circ$$

$$\sigma\nu\nu\hat{A} = 0,195$$

$$\hat{A} = \tau\omicron\xi\sigma\nu\nu(0,195)$$

$$\hat{A} = 78,755^\circ = 78^\circ 46'$$

Τύπος IV. Όταν γνωρίζουμε μία πλευρά και τις προσκείμενες γωνίες.

Παράδειγμα:

Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\hat{B} = 108^\circ 20'$, $\hat{\Gamma} = 104^\circ 28'$
και $\alpha = 72^\circ 42'$.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 2^ο:

Υπολογίζουμε την πλευρά β .

$$\text{συν}\hat{B} = -\text{συν}\hat{A} \cdot \text{συν}\hat{\Gamma} + \eta\mu\hat{B} \cdot \eta\mu\hat{\Gamma} \cdot \text{συν}\beta$$

$$\eta\mu\hat{B} \cdot \eta\mu\hat{\Gamma} \cdot \text{συν}\beta = \text{συν}\hat{B} + \text{συν}\hat{A} \cdot \text{συν}\hat{\Gamma}$$

$$\text{συν}\beta = \frac{\text{συν}\hat{B} + \text{συν}\hat{A} \cdot \text{συν}\hat{\Gamma}}{\eta\mu\hat{A} \cdot \eta\mu\hat{\Gamma}}$$

Τύπος IV. Όταν γνωρίζουμε μία πλευρά και τις προσκείμενες γωνίες.

Παράδειγμα:

Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\hat{B} = 108^\circ 20'$, $\hat{\Gamma} = 104^\circ 28'$
και $\alpha = 72^\circ 42'$.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 2^ο:

$$\sigma\upsilon\nu\beta = \frac{\sigma\upsilon\nu 108,333^\circ + \sigma\upsilon\nu 78,755^\circ \cdot \sigma\upsilon\nu 104,467^\circ}{\eta\mu 78,755^\circ \cdot \eta\mu 104,467^\circ}$$

$$\sigma\upsilon\nu\beta = -0,382$$

$$\beta = \tau\omicron\xi\sigma\upsilon\nu(-0,382)$$

$$\beta = 112,458^\circ = 112^\circ 27,5'$$

Τύπος IV. Όταν γνωρίζουμε μία πλευρά και τις προσκείμενες γωνίες.

Παράδειγμα:

Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\hat{B} = 108^\circ 20'$, $\hat{\Gamma} = 104^\circ 28'$
και $\alpha = 72^\circ 42'$.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 3^ο:

Υπολογίζουμε την πλευρά γ .

$$\text{συν}\hat{\Gamma} = -\text{συν}\hat{A} \cdot \text{συν}\hat{B} + \eta\mu\hat{A} \cdot \eta\mu\hat{B} \cdot \text{συν}\gamma$$

$$\eta\mu\hat{A} \cdot \eta\mu\hat{B} \cdot \text{συν}\gamma = \text{συν}\hat{\Gamma} + \text{συν}\hat{A} \cdot \text{συν}\hat{B}$$

$$\text{συν}\gamma = \frac{\text{συν}\hat{\Gamma} + \text{συν}\hat{A} \cdot \text{συν}\hat{B}}{\eta\mu\hat{A} \cdot \eta\mu\hat{B}}$$

Τύπος IV. Όταν γνωρίζουμε μία πλευρά και τις προσκείμενες γωνίες.

Παράδειγμα:

Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\hat{B} = 108^\circ 20'$, $\hat{G} = 104^\circ 28'$
και $\alpha = 72^\circ 42'$.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 3^ο:

$$\sigma\upsilon\nu\gamma = \frac{\sigma\upsilon\nu 104,467^\circ + \sigma\upsilon\nu 78,755^\circ \cdot \sigma\upsilon\nu 108,333^\circ}{\eta\mu 78,755^\circ \cdot \eta\mu 108,333^\circ}$$

$$\sigma\upsilon\nu\gamma = -0,334$$

$$\gamma = \tau\omicron\xi\sigma\upsilon\nu(-0,344)$$

$$\gamma = 109,512^\circ = 109^\circ 31'$$

Τύπος IV. Όταν γνωρίζουμε μία πλευρά και τις προσκείμενες γωνίες.

Λύση (συνέχεια):

Βήμα 4^ο: (Δοκιμή)

Για να είναι σωστά τα παραπάνω, πρέπει να ισχύει ο Νόμος των Ημιτόνων. Πράγματι:

$$\frac{\eta\mu\hat{A}}{\eta\mu\alpha} = \frac{\eta\mu 78,755^\circ}{\eta\mu 72,7^\circ} = \frac{0,98}{0,955} = 1,027$$

$$\frac{\eta\mu\hat{B}}{\eta\mu\beta} = \frac{\eta\mu 108,333^\circ}{\eta\mu 112,458^\circ} = \frac{0,949}{0,924} = 1,027$$

$$\frac{\eta\mu\hat{\Gamma}}{\eta\mu\gamma} = \frac{\eta\mu 104,467^\circ}{\eta\mu 109,512^\circ} = \frac{0,968}{0,943} = 1,027$$

Άρα, ισχύει:

$$\frac{\eta\mu\hat{A}}{\eta\mu\alpha} = \frac{\eta\mu\hat{B}}{\eta\mu\beta} = \frac{\eta\mu\hat{\Gamma}}{\eta\mu\gamma}$$

Τύπος IV. Όταν γνωρίζουμε μία πλευρά και τις προσκείμενες γωνίες.
Ασκήσεις Άλυτες:

1) Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\alpha = 74^\circ 32'$,
 $\hat{B} = 104^\circ 10'$ και $\hat{\Gamma} = 101^\circ 14'$.

2) Να επιλυθεί τυχαίο σφαιρικό τρίγωνο με $\gamma = 123^\circ 31,6'$,
 $\hat{A} = 47^\circ 13,3'$ και $\hat{B} = 120^\circ 9,9'$.

Καλό Διάβασμα!!!

Επιμέλεια: Δρ Ασημίνα Κριμπένη